

THE 9th DHARMA GROUP EXHIBITION
ON THE OCCASION OF THE 60th YEAR OF
PRATUANG EMJAROEN

NAME - FORM

Rama IX Art Museum Foundation

การแสดงศิลปะของกลุ่มธรรมครั้งที่ 9
ในวาระอายุครบ 60 ปี ของ
ประเทือง เอมเจริญ

นาม-รูป

นิทรรศการศิลปะของกลุ่มธรรมครั้งที่ ๑

ในวาระอายุครบ 60 ปี ของ

ประเทือง เอมเจริญ

17-26 พฤศจิกายน 2538

ศูนย์สรรพสินค้าวิเวกซิตี้

Rama IX Art Museum Foundation

NAME AND FORM

The 9th Dharma Group Exhibition

On the Occasion of the 60th Year of

PRATUANG EMJAROEN

17-26 November 1995

River City Shopping Complex

ขอขอบคุณ

คุณหญิงนิรมล สุวิยะสิทธิ์

คุณชรรค์ชัย บุญปาน

คุณทอง วัชรศิริโรจน์

ศูนย์สรรพสินค้าวิเวกรัตน์

สีลมวอลซัน และ

ผู้ให้การสนับสนุนนิทรรศการทุกท่าน

Rama IX Art Museum Foundation

คำนำ

ธรรมชาติโลกและสังคมมนุษย์จะเป็นไปในภาวะการใดก็ตาม หน้าที่ของศิลปินก็คือ การดำรงตนอยู่กับการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์สุขให้กับสังคมโลกโดยไม่เปลี่ยนแปลง

ผู้ที่เกิดมาเป็นศิลปินต่างก็มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์และพัฒนางานศิลปะของตนให้สมบูรณ์ในคุณค่าทั้งสาระและความงาม แม้ในช่วงที่การทำงานสร้างสรรค์ดำเนินไปอย่างอรรถมนต์งานศิลปะนั้นก็ยังมีส่วนรับใช้สังคมในระดับหนึ่ง ตราบเมื่อการสร้างสรรค์บรรลุเป้าหมายที่สูงส่ง กลุ่มเล็กด้วยภูมิปัญญาและคุณธรรม การสร้างสรรค์นั้นก็อาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกที่เต็มไปด้วยความเหินแก่ตัว ยึดติดในวัตถุ ให้เบาบางลง งานศิลปะที่มีคุณค่าจะจุดประกายความหวังให้กับชีวิต ก่อเกิดสิ่งเกื้อกูลเพื่อประโยชน์สุขซึ่งกันและกัน

เมื่อการสร้างสรรค์งานศิลปะดำเนินร่วมไปกับความรัก งานศิลปะจะมีส่วนจรรโลงโลกให้ร่มเย็นและสะท้อนความภาคภูมิใจแก่มนุษยชาติได้ เพราะงานศิลปะกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของศรัทธาในสิ่งดีงามอันคือความดีงามและความภาคภูมิใจของผู้สร้างต่อการที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์

ประทีป เอมเจริญ
15 กันยายน 2538

FOREWORD

Nature and human communities may go through changes, but the artist's duty still remains the same as ever - that is to create works of art for the happiness of all over the world.

Every artists has been and is creating and developing his own creation to attain perfection - in visual, intellectual, and spiritual beauty. In the beginning his work may be intended just to please and be enjoyed, but, little by little, as his intention grows surer, guided by virtues and wisdom, his creation becomes powerful enough to diminish the weight of selfish materialism and dawn hope in many weary hearts, so that man can be strong enough to love and give out help toward other creatures.

Then it may come to the point that his art creation is thoroughly inspired by and carried out through love, the work resulted not only stands as a beautiful expression of man's concept of life and virtues but also have power to render this world a better and happier place to live in.

Pratuang Emjaroen
September 15, 1995

ข้าพเจ้าเกิดเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2478 ในปี พ.ศ. 2538 นี้ ข้าพเจ้าจะมีอายุครบ 5 รอบ 60 ปีเป็นบุญ และกลุ่มธรรมได้ก่อตั้งมาอย่างเข้า 25 ปี ด้วยเหตุผลประการนี้ สมาชิกกลุ่มธรรมจึงมีใจกันจัดนิทรรศการกลุ่มธรรมครั้งที่ 9 ขึ้น โดยใช้ชื่อ นิทรรศการว่า นาม-รูป (NAME AND FORM) เพื่อเป็นการแสดงจุดยืนของกลุ่มธรรมที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์ และเผยแพร่งานศิลปะร่วมสมัยออกสู่ประชาชน

ชีวิตของข้าพเจ้าดำเนินอยู่ในวิถีแห่งการสร้างสรรค์งานศิลปะมาโดยตลอด ข้าพเจ้าถือว่าการเวลาคือสิ่งดอยค่าและควรชดเชยการทำงานข้าพเจ้า กล่าวเวลาเป็นดังสิ่งที่มีค่าในภาระงานที่ข้าพเจ้าทำ โดยมีประชาชนผู้ผลงานศิลปะเป็นจุดตัดสินในที่สุด ในวาระที่กลุ่มธรรมได้ก่อตั้งมาอย่างเข้า 25 ปี และได้จัดนิทรรศการขึ้นเป็นครั้งที่ 9 นี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอเล่าถึงความเป็นมาของกลุ่มธรรมพอเป็นสังเขป ดังนี้

กลุ่มธรรมได้เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2514 ขณะนั้นมีสมาชิก 8 คน ประกอบด้วยข้าพเจ้า (ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มในวัย 35 ปี) เพื่อนๆ และศิษย์ที่ต่างมีความศรัทธาเลื่อมใสจะกล่าวได้ว่า สมาชิกกลุ่มธรรมทุกคนทำงานศิลปะด้วยใจรัก และส่วนใหญ่ศึกษาศิลปะด้วยตนเองใน

แนวทางธรรมชาติ ในปี พ.ศ. 2514 กลุ่มธรรมได้จัดนิทรรศการขึ้นเป็นครั้งแรก ณ อาคารทวีสุข กลับปฐมที่ท่าฟ้าเรือคลองเตย โดยได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนสถาปนิกคุณวรุณ เดนิยบุตร นิทรรศการครั้งแรกของกลุ่มธรรมได้รับความสนใจจากประชาชนและนักศึกษาศิลปะพอสมควร เป็นผลให้ศิลปินกลุ่มธรรมเกิดกำลังใจที่จะทำงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง และหาโอกาสที่จะจัดแสดงผลงานออกสู่ประชาชน

ปี พ.ศ. 2518 ท่านนาวาเอกสมภพ ภิรมย์ รม. ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ได้ริเริ่มก่อตั้งหอศิลป์แห่งชาติขึ้นในกรุงเทพฯ ซึ่งอธิบดีกรมศิลปากรในขณะนั้น เพื่อขออาคารเก่า และบริเวณโรงกาบป๋นทั้งหมดมาปรับปรุงเป็นหอศิลป์แห่งชาติ ท่านจึงได้ดำเนินงานบรรณูป้าหมาย ได้อาคารและบริเวณโรงกาบป๋นทั้งหมดมาจัดตั้งโครงการหอศิลป์แห่งชาติถาวร ในโอกาสนั้นเอง ศิลปินกลุ่มธรรมได้รับเกียรติให้เป็นพิเศษในการปีแสดงงานศิลปะของกลุ่มธรรมครั้งที่ 2 เพื่อเป็นการแนะนำหอศิลป์แห่งชาติ โดยจัดแสดง ณ อาคารที่ทำการโรงกาบป๋นเก่า ในการแสดงครั้งนั้น ศิลปินกลุ่มได้เชิญศิลปินชั้นแนวหน้าเข้าร่วมแสดงงานด้วยหลายท่าน และได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อ

มวลชนอย่างกว้างขวาง หลังจากนั้นอาคารและบริเวณโรงกาบป๋นทั้งหมดได้รับการปรับปรุงและปรับปรุงเป็นหอศิลป์แห่งชาติอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ข้าพเจ้าและศิลปินกลุ่มธรรมยังระลึกถึงพระคุณของท่านนาวาเอกสมภพ ภิรมย์ รม. อยู่เสมอ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งหอศิลป์แห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่เกิดหน้าชุดจากการศิลปะร่วมสมัยของประเทศไทย

หลังจากที่ได้จัดนิทรรศการศิลปะไปได้อีกครั้งในช่วงเวลา 5 ปี ศิลปินกลุ่มธรรมยังคงร่วมตัวกันสร้างงานศิลปะอย่างต่อเนื่องและมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

จนถึงปี พ.ศ. 2538 กลุ่มธรรมได้จัดงานนิทรรศการครั้งที่ 4 ณ หอศิลป์พิระศรี สาทรใต้ ในช่วงที่บ้านเมืองกำลังร้อนระอุด้วยความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ศิลปินกลุ่มธรรมได้เปิดโอกาสให้เพื่อนศิลปินร่วมยุคสมัยได้ร่วมแสดงด้วยและในโอกาสของการแสดงนิทรรศการ ก็ได้เกิดเหตุการณ์ทางการเมืองขึ้นนำโดยเหตุการณ์ทางการเมืองขึ้นนำโดยเหตุการณ์ในวาระที่ 6 ตุลาคม 2519 มีผลให้การแสดงงานต้องยุติทันทีหลังจากที่แสดงได้เพียง 4 วันเท่านั้น เหตุการณ์ในครั้งนั้นมีผลให้ศิลปินกลุ่มธรรมต้องงดการแสดงงานไปเป็นเวลา 7 ปี

ปี พ.ศ. 2526 ศิลปินกลุ่มได้กลับมา รวมตัวกันและได้จัดแสดง

นิทรรศการกลุ่มธรรมครั้งที่ 4 ณ สถาบันวัฒนธรรมเยอรมันเกดเต้ ถนนพระอาทิตย์ จากนั้น ในปี พ.ศ. 2527 ศิลปินกลุ่มธรรมก็ได้จัดแสดงนิทรรศการกลุ่มธรรมครั้งที่ 5 ณ หอศิลป์พิระศรี

ปี พ.ศ. 2532 ศิลปินกลุ่มธรรมได้จัดแสดงงานครั้งที่พิเศษในชุดธรรมชาติกับชีวิต ณ ศูนย์ลัทธิศิลป์ โดยได้รับการสนับสนุนจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด และเป็นครั้งแรกที่กลุ่มธรรมได้นำศิลปะออกสู่ผู้ชมยัง 4 ภูมิภาคของประเทศใน 10 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา เชียงใหม่ ชลบุรี กาญจนบุรี นิดานี

สงขลาภูเก็ต และพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ ศิลปะออกสู่ผู้ชมเป็นครั้งแรก ได้รับผลสำเร็จค่อนข้างสูงในทุกรัฐที่นำผลงานไปเปิดแสดง มีประชาชนและนักศึกษานับไม่ถ้วนเข้าชมนิทรรศการอย่างเนืองแน่นทุกวัน ตลอดเวลาการแสดงในระยะเวลา 4 เดือน ศิลปินกลุ่มธรรมได้เดินทางไปบรรยายยังทุกแห่งที่จัดแสดงด้วยผลการจัดนิทรรศการศิลปะครั้งนี้ มีผลให้กลุ่มธรรมเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะร่วมสมัยอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ปี พ.ศ. 2535 ศิลปินกลุ่มธรรมได้จัดนิทรรศการครั้งที่ 7 ในชื่อ ศิลปะส่องโลก โดยได้เชิญศิลปินชั้นแนวหน้าของประเทศเข้าร่วมแสดงจำนวน

29 ท่าน และได้จัดพิมพ์คู่มือรับรองการแสดงที่รวบรวมผลงานของศิลปินทุกท่านอย่างสมบูรณ์

ปี พ.ศ. 2537 ศิลปินกลุ่มธรรมได้จัดนิทรรศการครั้งที่ 8 ในชื่อ ผลงานคนาวกร ในการแสดงนิทรรศการครั้งนี้ได้มีศิลปินกลุ่มธรรมเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 21 คน ศิลปินกลุ่มได้ใช้เวลา 24 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514-2537 จัดนิทรรศการรวมได้ 8 ครั้ง และในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นปีที่ศิลปินกลุ่มธรรมร่วมกันจัดนิทรรศการในวาระอายุ 60 ปี ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าผู้รับผิดชอบศิลปะชาวซึ่งในแผนการของสมาชิกกลุ่มธรรมที่มุ่งมั่นอยู่กับการสร้างสรรค์งานศิลปะและพยายามที่จะพัฒนางานของตนให้ก้าวหน้าเพื่อสร้างกลุ่มธรรมให้มั่นคงยิ่งขึ้น

ในวาระสุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะของกลุ่มธรรมมาโดยตลอด ข้าพเจ้าขออำนาจพรให้ทุกท่านจงประสบความสุข ความรุ่งเรือง และมีผลสร้างสรรคความเจริญวัฒนาไว้กับสังคมไทยสืบไป

ประเทือง เอมเจริญ
ศิลปินอาวุโส
21 กันยายน 2538

ผลงานศิลปินกลุ่มธรรม

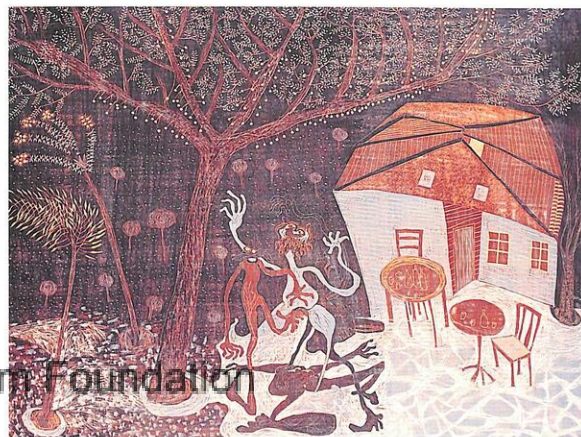
Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

กิตติ อมรพันธุ์กุล
เรฟิโซดี อิม บลู. 2538, ดิจิตอล มอนเทจ, 48 x 56 ซม.

KITTI AMORPHAKUL
Rhapsody in Blue 1995. Digital Montage. 48 x 56 cm

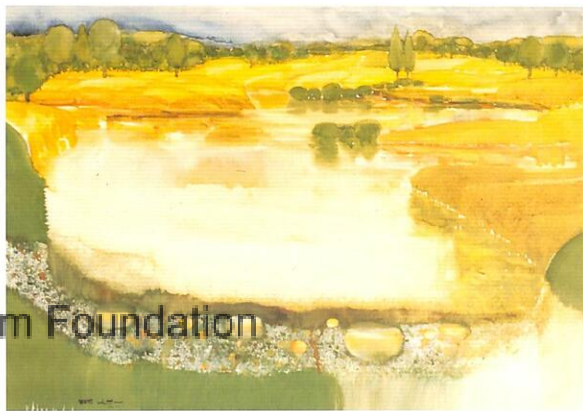
จารัสศรี รูปจำดี
งานเลี้ยง, 2538, ภาพพิมพ์แกะไม้, 60 x 70 ซม.

JARASSRI RICHANADEE
Thailand Party. 1995. Woodcut. 60 x 70 cm

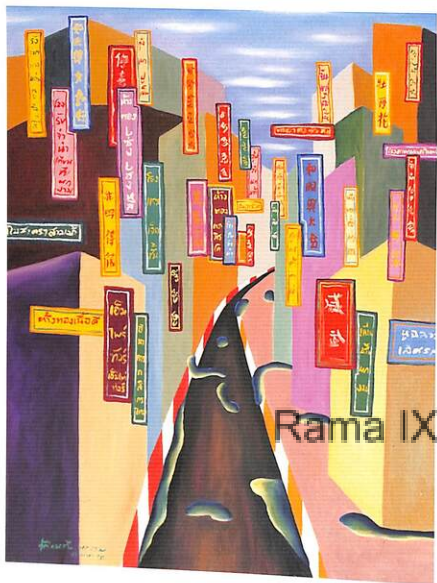
ชัยวัฒน์ วุธทวนนท์
จิตวิญญาณไทย, 2538, สีน้ำบนกระดาษ

Chaiwat Wuthikun
The Spirit, 1995, Water Color on Paper

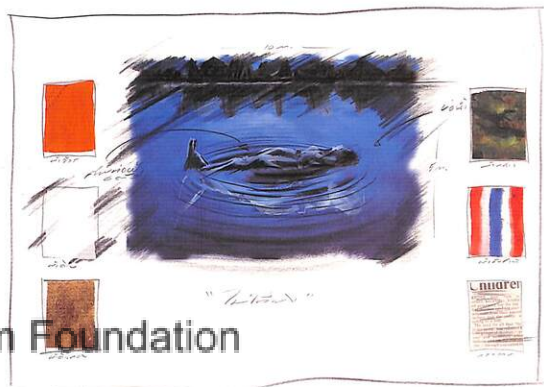
โชคชัย ตักโพธิ์
หนองน้ำ, 2538, สีน้ำบนกระดาษ, 70 x 102 ซม.

Chokchai Turpor
Swamp, 1995, Water Color on Paper, 70 x 102 cm

เทียนชัย นกนิส
เมืองจีน นกนิส
๒๕๓๘, สีน้ำมันผ้าใบ, ๖๔ x ๔๙ ซม.

Teichai Nok-Nisam
China Town, 1995. Oil on Canvas, 64 x 49 cm.

นันทศักดิ์ ปาณะสารทูล
ไม่เที่ยง, ๒๕๓๘, สีการจืดวาง, ๓๐๐ x ๗๐๐ ซม.

Nontasak Phasaratool
Transient, 1995. 300 x 700 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

นารุพนธ์ ชุตติวรรตโลกธร
ไตรภูมิ (ปฐิภูมิตระ), 2538, เทคนิคมะล, 95 x 95 ซม.

NARUPON CHUTHIWATGORON
Triphoom, 1995, Mixed Media, 95 x 95 cm

บุญยิ่ง เอมเจริญ
น้ำค้าง หมายเลข 7, 2538, สีน้ำบนกระดาษใบ, 120 x 150 ซม.

BOONWONG EMARDOEN
Dewdrops No 7, 1995, Oil on Canvas, 120 x 150 cm

Ramapo Art Museum Foundation